

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐẶNG THỊ BÍCH VÂN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG CHỦ NHIỆM LỚP
TRONG CÁC TRƯỜNG THPT TỈNH BẮC NINH
ĐÁP ỨNG YÊU CẦU ĐỔI MỚI GIÁO DỤC**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Trần Quốc Thành

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn “*Quản lý hoạt động chủ nhiệm lớp trong các trường THPT tỉnh Bắc Ninh đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục*” được thực hiện từ tháng 5 năm 2013 đến tháng 4 năm 2014.

Tôi xin cam đoan:

Luận văn sử dụng những thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, các thông tin đã được chọn lọc, phân tích, tổng hợp, xử lý và đưa vào luận văn đúng quy định.

Số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2014

Tác giả luận văn

Đặng Thị Bích Vân

LỜI CẢM ƠN

Bản luận văn được hoàn thành tại Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên dưới sự hướng dẫn của **PGS.TS Trần Quốc Thành**, nhân dịp này tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới người thầy đã trực tiếp hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện luận văn.

Xin bày tỏ lòng biết ơn và lời cảm ơn sâu sắc tới Ban chủ nhiệm Khoa Sau Đại học, Ban chủ nhiệm Khoa Tâm lý giáo dục; Thầy giáo Hiệu trưởng, các Thầy giáo, Cô giáo Phó Hiệu trưởng và các Thầy giáo, Cô giáo Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã giảng dạy và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu khoa học.

Xin chân thành cảm ơn các đồng chí lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Bắc Ninh, cảm ơn Ban Giám hiệu cùng các bạn đồng nghiệp trường THPT Hàn Thuyên, tỉnh Bắc Ninh đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và hoàn thành bản luận văn.

Xin cảm ơn gia đình và bạn bè đã động viên, khích lệ tôi trong thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Do điều kiện về thời gian và năng lực bản thân còn hạn chế do vậy luận văn chắc chắn sẽ không tránh khỏi những khiếm khuyết, rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các Thầy giáo, Cô giáo và các bạn học viên để luận văn này được hoàn chỉnh hơn.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2014

Tác giả luận văn

Đặng Thị Bích Vân

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC BẢNG	v
DANH MỤC SƠ ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Giới hạn của đề tài.....	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Đóng góp mới của đề tài.....	5
9. Cấu trúc luận văn	6
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG CHỦ NHIỆM LỚP CỦA HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	7
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	7
1.2.1. Một số vấn đề lý luận về quản lý và quản lý nhà trường	9
1.2.1. Quản lý.....	9
1.2.2. Quản lý nhà trường	12
1.3. Hoạt động chủ nhiệm lớp ở trường phổ thông	14
1.3.1. Giáo viên chủ nhiệm.....	14
1.3.2. Nội dung và phương pháp công tác của giáo viên chủ nhiệm với tập thể học sinh.....	18
1.4. Quản lý hoạt động chủ nhiệm lớp ở trường THPT	27
1.4.1. Nội dung quản lý trường học của hiệu trưởng	27
1.4.2. Nội dung quản lý hoạt động chủ nhiệm lớp của hiệu trưởng.....	32
Kết luận chương 1.....	35

Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG CHỦ NHIỆM LỚP CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG THPT TỈNH BẮC NINH.....	37
2.1. Khái quát tình hình phát triển KT - XH và giáo dục của tỉnh Bắc Ninh....	37
2.1.1. Tình hình phát triển kinh tế - xã hội.....	37
2.1.2. Khái quát về giáo dục tỉnh Bắc Ninh.....	37
2.2. Thực trạng phát triển giáo dục tại các trường THPT Hàn Thuyên, THPT Yên Phong 1, THPT Thuận Thành 2.....	39
2.2.1. Quy mô trường lớp	39
2.2.2. Cơ sở vật chất	40
2.2.3. Chất lượng giáo dục.....	40
2.2.4. Đội ngũ cán bộ quản lý.....	41
2.2.5. Thực trạng đội ngũ giáo viên chủ nhiệm lớp	42
2.3. Thực trạng hoạt động chủ nhiệm lớp ở các trường THPT tỉnh Bắc Ninh.....	45
2.3.1. Nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên và phụ huynh về tầm quan trọng của công tác chủ nhiệm lớp	45
2.3.2. Đánh giá về giáo viên và hoạt động chủ nhiệm lớp	51
2.4. Thực trạng quản lý hoạt động chủ nhiệm lớp ở các trường THPT trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh	56
2.4.1. Thực trạng quản lý việc lập kế hoạch chủ nhiệm lớp.....	56
2.4.2. Quản lý nội dung, phương pháp, hình thức hoạt động chủ nhiệm lớp....	59
2.4.3. Quản lý kiểm tra đánh giá kết quả hoạt động chủ nhiệm lớp.....	62
2.4.4. Quản lý công tác xã hội hóa trong hoạt động chủ nhiệm lớp.....	64
2.5. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động chủ nhiệm lớp ở các trường THPT.....	65
2.5.1. Ưu điểm	65
2.5.2. Hạn chế	65
2.5.3. Những thuận lợi	65
2.5.4. Những khó khăn	66
Kết luận chương 2.....	67

Chương 3. BIỆN PHÁP ĐỔI MỚI QUẢN LÝ CỦA HIỆU TRƯỞNG ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG CHỦ NHIỆM LỚP Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TỈNH BẮC NINH	68
3.1. Nguyên tắc đề xuất biện pháp	68
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục tiêu	68
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính khoa học và thực tiễn	68
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính cân đối có trọng tâm	68
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả	69
3.2. Các biện pháp quản lý hoạt động chủ nhiệm lớp của Hiệu trưởng các trường THPT tỉnh Bắc Ninh	70
3.2.1. Nâng cao nhận thức về sự cần thiết phải đổi mới quản lý hoạt động chủ nhiệm lớp cho đội ngũ cán bộ quản lý trường THPT	70
3.2.2. Tổ chức bồi dưỡng nghiệp vụ cho giáo viên chủ nhiệm lớp	73
3.2.3. Xây dựng quy chế quản lý đội ngũ giáo viên chủ nhiệm lớp gắn với công tác thi đua, khen thưởng	75
3.2.4. Phát huy vai trò tự quản của học sinh trong các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp	79
3.2.5. Xây dựng hệ thống thông tin trong quản lý hoạt động chủ nhiệm lớp ...	82
3.2.6. Thực hiện đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động chủ nhiệm lớp trong trường THPT	85
3.2.7. Đẩy mạnh công tác XHH trong hoạt động chủ nhiệm lớp	88
3.3. Mối liên hệ giữa các biện pháp	90
3.4. Khảo nghiệm tính cấp thiết và khả thi của các biện pháp quản lý được đề xuất	91
Kết luận chương 3	94
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	96
1. Kết luận	96
2. Khuyến nghị	98
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	100

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BCHTW	: Ban chấp hành trung ương
CCGD	: Cải cách giáo dục
CHTW	: Chấp hành trung ương
CNH - HĐH	: Công nghiệp hóa - hiện đại hóa
CSVN	: Cộng Sản Việt Nam
ĐĐCM	: Đạo đức cách mạng
ĐHSP	: Đại học sư phạm
GD-ĐT	: Giáo dục - Đào tạo
GDNGLL	: Giáo dục ngoài giờ lên lớp
GDTX	: Giáo dục thường xuyên
GV	: Giáo viên
GVCN	: Giáo viên chủ nhiệm
HĐBT	: Hội đồng bộ trưởng
HĐND	: Hội đồng nhân dân
QLGD	: Quản lý giáo dục
TDTT	: Thể dục thể thao
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
TNCS	: Thanh niên cộng sản
TNTP	: Thiếu niên tiền phong
UBND	: Ủy ban nhân dân
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1. Quy mô phát triển giáo dục - đào tạo Bắc Ninh từ 2010-2013.....	38
Bảng 2.2: Số học sinh các trường từ năm học 2010 - 2011 đến nay.....	39
Bảng 2.3: Thống kê phòng học, phòng chức năng năm học 2012 - 2013.....	40
Bảng 2.4: Số liệu tỷ lệ tốt nghiệp THPT và đỗ Đại học, Cao đẳng	41
Bảng 2.5: Đội ngũ cán bộ quản lý năm học 2012 - 2013	41
Bảng 2.6: Đội ngũ giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường THPT từ năm học 2010 - 2011.....	42
Bảng 2.7: Cơ cấu độ tuổi đội ngũ GVCN lớp ở các trường THPT năm học 2012 - 2013.....	42
Bảng 2.8: Cơ cấu giới tính đội ngũ GVCN lớp ở các trường THPT năm học 2012 - 2013.....	43
Bảng 2.9: Tổng hợp đánh giá xếp loại về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống của đội ngũ GVCN lớp ở các trường THPT	44
Bảng 2.10: Trình độ đào tạo đội ngũ GVCN các trường THPT	44
Bảng 2.11: Ý kiến của CBQL về công tác chủ nhiệm lớp	46
Bảng 2.12: Ý kiến của giáo viên về công tác chủ nhiệm lớp	46
Bảng 2.13: Ý kiến phụ huynh về công tác chủ nhiệm lớp	46
Bảng 2.14: Nhận thức của CBQL về sự cần thiết của người giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường THPT	47
Bảng 2.15: Nhận thức của giáo viên về sự cần thiết của người giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường THPT	49
Bảng 2.16: Đánh giá về phẩm chất, năng lực của người GVCN lớp	51
Bảng 2.17. Các công việc phải làm của giáo viên chủ nhiệm lớp.....	53
Bảng 2.18: Thực trạng chuẩn bị cho việc lập kế hoạch của GVCN	56
Bảng 2.19: Ý kiến của GVCN về mức độ lập kế hoạch phục vụ cho công tác chủ nhiệm	57
Bảng 2.20: Thực trạng tìm hiểu tình hình học sinh để lập kế hoạch của GVCN	58

Bảng 2.21: Nội dung phương pháp Hiệu trưởng đã làm với công tác chủ nhiệm....	59
Bảng 2.22: Đánh giá việc thực hiện nội dung công tác GVCNL	61
Bảng 2.23: Khảo sát công tác kiểm tra đánh giá của Hiệu trưởng đối với công tác chủ nhiệm.....	62
Bảng 2.24: Khảo sát việc tự đánh giá của GVCN về các hoạt động chủ nhiệm	63
Bảng 2.25: Ý kiến của GVCN về thực trạng công tác xã hội hóa giáo dục trong hoạt động chủ nhiệm	64
Bảng 3.1: Tiêu chí đánh giá về phẩm chất, năng lực GVCN lớp.....	78
Bảng 3.2: Mô hình thông tin trong quản lý hoạt động công tác chủ nhiệm lớp	84
Bảng 3.4. Bảng kết quả đánh giá mức độ cần thiết	92
Bảng 3.5. Bảng kết quả đánh giá tính khả thi.....	93

DANH MỤC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1: Cấu trúc của một hệ thống quản lý	10
Sơ đồ 1.2: Môi quan hệ giữa các chức năng quản lý.....	12